

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS VIDÉKI FÜGGETLENSÉGI PÁRT KÖZLÖNYE.

Egész évre 10 — kr.
Félévre 5 " "
Negyedévre 2 " 50 "
Egy hónapra 1 " "
Egyes szám ára 4 kr.

Felelős szerkesztő: **KOHÁNYI GYULA.**
Főmunkatárs: **IFJ. MÓRICZ PÁL.**
Kiadók: **HOFFMANN és TÁRSA.**

Hirdetési díj:

Nagybasabos petit sorost 5 kr. Nagyobb terjedelmű s több z. a hirdetések alk. szerint jutányos áron vetetnek fel. Bélyeg-díjma den külön beiratásért 30 kr.

A pozsonyi ünnep.

Debreczen, május 17.

Megvolt, szép volt, fényes volt. Elkésett ezredéves ünnepként szerepelt s annak meg is felelt. Pozsony sz. kir. városa a benne három századon át lefolyt király-koronázások emlékére saját költségén készítette a tegnapi leplezett emlékművet s mivel ezt személyben kellett jelképezni kiválasztotta azt, aki az ott megkoronázott magyar királyok közül legkedvesebb kell hogy legyen szívének: Mária Terézia királyi, akinek sok szép Pozsonyban eltöltött napjainak az elomlóban levő várromok még ma is és maradnak még hosszú időn át néma tanui.

Pozsony város saját ünnepe volt ez, nem lehet kifogásunk tehát ellene hogy a koronázási emlékszobor Mária Teréziát ábrázolja, sőt annak is csak örülhetünk, hogy az ősanynjunkt ábrázoló szobormű leleplezésére a királyi család összes tagjai elfogadták a meghívást s impozánssá tették a tegnapi ünnepet.

Mikor azonban ebben a tegnapi pompában elgyönyörködünk, hirtelen eszünkbe jut ismét, amivel kezdtük e sorokat, hogy t. i. a tegnapi leleplezés elkésett ezredévi ünnepség volt amelynek a múlt év szept. 11-én kellett volna bekövetkeznie s elgondoljuk, — milyen jó, hogy meg nem történt . . .

Hiszen a koronázási emlékszobor csak egy város kegyeletének tanuja, a múlt esztendőben azonban hét ezredévi

emlékünknak tettük le az alapkövét, mindeniknek ormáról a honalapító fogszéttelkinteni immár ezeréves birtokán nemzetének az ország, állította, törvénybe iktatva valamennyit s még sem volt jelen amaz ünnepek egyikén sem a magyar király!

Milyen ellentét, milyen arcuzalcsapása lett volna a nemzeti kegyeletnek ha mindezt tavaly kell észrevennünk. Így azonban a világ észre sem veszi dicső multunknak ezt a mellőzését ezt a megalázását, hiszen ki emlékeznék már az összefüggésre tavaly és az idén között, — az már olyan régen volt!

Aztán volt még egy pontja a tegnapi ünnepségeknek, amelyet szó nélkül nem hagyhatunk. Az országgyűlésnek az ünnepre küldött deputációja hódoló tisztelgést végzett a királynál. Miféle tituluson? Hiszen az országgyűlés törvényhozói minőség tekintetében egyenrangú a királyal, hogyan szállhatott le tehát a megyék és városok színvonalára. Avagy a tavaly június 8-iki história akart ismétlődni. Elég volt abból egy is a nemzetnek.

Azonban, hála a magyarok Istenének, van még egy párt, a mi pártunk a hazában, amelyik nem felejt el mind ezeket s amelynek az az életcélja, hogy az ilyenek esélyeitől megszabadítsa a nemzetet!

Adj a Isten mielőbb!

Magáról az ünnep lefolyásáról a következő tudósítást kaptuk:

május 16.

A múlt esztendei millennáris ünnepségeknek fényben, pompában méltó párja volt a

vasárnapi pozsonyi ünnep, a mikor lehült a lepel a Fadrusz készítette koronázási emlékszoborról. A király és az uralkodóház 34 tagja megjelent az ünnepre az ősi koronázó városban, ahol egész Magyarország közéletének és társadalmának képviselőitől körveve a magyar király felavatta a nemzet hódolatának, az uralkodóház iránti szeretetének márványban megörökített emléket.

Az emlékszobornak a Dunára néző oldalán e szók vannak bevésve:

VITAM
ET SANGUINEM

A város felé fordított oldal felirata ez:
MAGYARORSZÁG FÖNNÁLLÁSÁNAK EZREDIK
ÉVÉBEN A KIRÁLY KORONÁZÁSÁNAK EMLÉKÉRE
EMELTE

POZSONY SZ. KIR. VÁROS KÖZÖNSÉGE.
1896.

Az emlékszobor talapzatában elhelyezett alapító okmány szövegét Thaly Kálmán írta meg és ez a következő:

A magyar állam
I. Ferencz József

Ő császári és apostoli királyi Felségének dicsőséges uralkodása és

Losoncai Bánffy Dezső báró

miniszterelnöksége idejében, 1896-ban ezeréves fönnállásának emléket ünnepelvén

Pozsony sz. kir. város közönsége

már 6 Felsége megkoronáztatása negyedszázados évforduló napján, 1892. június 8-án tartott díszközgyűlésében hazafias lelkesedéssel, Neiszidler Károly orsz. képviselő indítványára egyhangulag elhatározta, hogy az ezredévi ünnep magasztos alkalmára a hajdani koronázási domb helyén méltó emlékművet állíttat.

Ez emlékmű

Dröszler Gusztáv kir. tanácsos
polgármestersége alatt

Fadrusz János akadémiai szobrásznak
a város szülöttének tervei szerint és munká-

A „DEBRECZEN” TÁRCZAJA.

A márványkirálynő.

A Debreczen számára írta: —
Kovácsi Kálmán.

S lehült . . . lehült Pozsonyban a lepel,
Dörgött az ágyuk rengető szava,
Mit visszazúgott róma, bérc, folyam
S örömtől lángolt szerte e haza . . .
S öröm, fény, pompa elmúlt végre is
S feledve lesz: az élet zugva forr . . .
Csupán kettő marad sok századig:
Fadrusz nevével a — márványszobor . . .

Lánglelkű művész, holtak mestere,
Óríttem én is, épp' mint annyi más:
Rezgésbe hozva lelkeim hurjait
Minden nagy eszme, főnkölt alkotás . . .
Óríttem . . . aztán fájt a lelkeim is
És fájni is fog, érzem, annyiszor,
A míg siró panaszzal kérdezem:
Hát lesz-e? lesz-e? vajj! Árpád-szobor!

Árpád apánknak! A ki hogyha nincs
S édes hazánkat nem foglalja el:
Nem ül a Habsburg trónunk bitorán —
Talán most is grófságban vesztegel . . .
S Bélának is! Ki millió sebet
Könnyel gyógyított . . . s újra élt hona
S megint regett a rónán a kalász
S az élet ismét zajjal szállt tova . . .

Hát Nagy Lajosnak nem kell-e szobor?
Hogy hirdethesse büszkén ajaka:
— Oh, volt idő, magyar tengerbe fult
Észak, Kelet, Dél hulló csillaga! . . .
És lesz-e szent szabadságharc-szobor?
S Kossuth Lajosnak lesz-e? lesz-e már?
De mindnek úgy, miként Pozsonyba volt:
Dörgött az ágyú — esengett a pohár! . . .

Márványkirálynő! lengő szellemed
Tudom, végig jár a zugú Dunán
S bár szellemajkkal szolsz: megértik azt
Bécsben, Pozsonyban, Pesten és Budán!
Mondd: a magyarnak sok holt nagya van,
A kikre lassan szemfödő borul —
Szobrot nekik! ezüsből hogyha kell!
Nem nemzet, mely feled — hálátlanul!

A doktor Bartók Jenő lelkesi beigtatása.

A nyiregyházi új ev. ref. lelkész.

— A Debreczen eredeti tárczája. —

Az öreg kollégium védő fedele alól, ahol a kollégium megénekelt fehér galambjai is fészkelnek, az igaz hit fehér galambjaként, egy fiatal tudós ember indult ki az élet küzdelmes útjára, doktor Bartók Jenő volt debreczeni tanár s a nyiregyházi ev. ref. egyház elválasztott papja, kinek beigtatása t. hó 16-án vasárnap történt meg Nyiregyházán a városi és vármegyei előkelőségek élénk s szeretetteljes részvetele mellett.

Az elárvult egyház, melynek sir takarta el a papját, ha-on atos a pásztor nélkül szöledező nyájhoz. Igaz örömnapot ültek tehát most a nyiregyházi testvér hívek, midőn fiatal erővel, nemes tüzzel s az öreg bölcsék mély tudásával Istentől áldott fiatal lelkészük az Ur asztala mellett kezeihez vette az egyház jelvényeit, melyek jelképezik azt a szent kapcsolatot, mely ezutánra a gyülekezetet a lelkészével összeköti.

jával még ugyan 1896-ban elkészülvén, fent dicsőített Főlséges királyunk legmagasabb személyének, a főnséges Uralkodóház tagjainak, az ország hercegprimásának és zászlós urainak, a törvényhozás mindkét háza s a kormány tagjainak, Pozsony város közönségének, a törvényhatóságok, a tudomány egyetemek, a műgyelemn, a m. tud. akadémia és más meghívott kulturintézetek képviselőinek, bel és külföldi díszes vendégseregnek s megszámlálhatatlan közönség jelenlétében

1897. évi május hó 16-án

nagy ünnepélyvel fölavattott, gránit talpazatával, márvány szobraival örök időkre büszkén jelképezendő a királyi eskü és a törvények állandó, sérthetetlen szentségét s emlékeztetvén a koronázások szertartásainál ezen helyről a világ négy tája felé irányzott jelképes jelentésű királyi kardvágásokra, különösen pedig lélekemelő emlékeztetése a magyar hazaszeretnek, a magyar törvénytisztelnek s ama törhetetlen hűségnek, a melylyel e nemzet az árván maradt és a félvilágtól megármadt bájos fiatal királynőnek, dicsőemlékü

Mária Teréziának

ingadozó trónját s a magyarok lovagias oltalmába ajánlott főnséges családját, az ősznador, Erdődi Gróf Pálffy János buzdító felhívására példátlan lelkesedéssel életet és vért áldozva, világbamulta vitézséggel megmenté s ádáz ellenit visszaverte vala.

Emlékszóbor,

Te, a magyar hűség, magyar hősiség, magyar lovagiaság és törvénytisztel, Te az ősi magyar erények kövé vált hirdetője:

Allj rendületlenül!

Allj örök időkig!

Allj, míg az ezeréves, imádot haza áll!

A pozsonyi országra szóló nagy ünnepélyen Debreczen sz. kir. város képviseletében S i m o n f f y Imre kir. tan. polgármester és K i r á l y Gyula tanácsnok voltak itt.

Ó f e l s é g e a k i r á l y P a a r

A díszes lelkészi lak felvált lobogózza, virágozva s midőn vasárnap délelőtt 10 órakor a beigtató Istenisztelet megkezdődött zsufalásig megtelt a templom a legelőkelőbb hallgató közönséggel, a kik között Debreczenből is voltak számosan vendégek: így K i s s Aron püspök szeretett főpásztorunk, Dicsőffy József debreczeni lelkész, S z i n a y Gyula országgyűlési képviselő, M á r k Endre ügyvéd, L. N a g y Balint és még többen.

Az istenisztelet folyamata alatt a városi dalárda is énekelt.

G ö r ö m b ö l y i esperes bemutatván a fiatal lelkészt, remek beszéd kíséretében átadta neki az egyház jelvényeit, az ezüst kehelyt, a templom kulcsát s a bibliát, nagyszabású szép beszédben rajzolván előtte a lelkész hivatását.

A kalvinizmus eme egyszerű fensége ritkán nyílvánul egy-egy alkalommal megkapóbban, meghatóbban, mint ép az egyházi jelvények átadásakor, az a kehely, az a biblia, az a templom kulcs régmúlt idők emlékeit varázsolja a múltak ködéből szemünk elé, mikor még üldözve voltak egyházunk papjai, mikor még gályákra hurczolták e jelvények felszentelt őrizőit, kiknek hitükben erős énekét még a rablanczok csörgése, még a tengeri vihar haragos, félelmetes zugása sem szakíthatta meg.

A magas, sugár, papi palástjával ékített fiatal pap sem tudhatta leküzdeni a belső felindulást, lelki meghatottságot, midőn kötelessége zálogait kézhez vévén, a templom bibliájával felment a szószékre.

»Keressétek az Isten országát: ez volt a kiválasztott ige, melyre a tartalmas, magvas s hatalmas beköszöntő szép beszédét felépítette, lebilincselvén ugy előadásával, mint e beszédnek mindvégig mély gondolataival hallgatóit. De a tudás és költészet igazi aranyozott

gróf főhadsegéd, Alberti gróf és Dietrichstein herceg szárnysegédek K ö n i g udvari tanácsos, a kabinetiroda vezetőjének kíséretében tegnap reggel 8 óra 30 perczkor érkezett Pozsonyba. Amikor a királyt hozó külön udvari vonat átrobogott a vörös hid és az alagut közti szakaszon, a várhegyen felállított ütegek 33 ágyulóvést tettek. Amikor a király szállásához, a főhercegi palotához ért, ugyanazok az ütegek 35 ágyulóvést tettek és abban a pillanatban amikor az emlékszóborról a lepel lehullt 101 ágyulóvést dördült el. A királyt a pályaudvaron a miniszterek, az egyházi, katonai és polgári hatóságok fejei fogadták. A polgármester üdvözlő szavai után ő felsége Frigyes főherceg palotájába hajtottak ahol ő felsége megszált. Negyedórával később külön udvari vonaton az uralkodóház többi tagjai is Pozsonyba érkeztek s mind a Frigyes főherceg palotájába szálltak.

A vendégek elszállásolása a városnak nagy gondot okozott. A miniszterek, a főrendiház és képviselőház tagjai, akik szombat este utaztak el Budapestről, vasárnap éjszakán a vasuti kocsikban töltötték. E célra a Magyar Államvasut három különvonatot bocsátott a vendégek rendelkezésére. Két magyar mánás, közöttük E s z t e r h á z y herceg saját hajóikon mentek Pozsonyba. s az éjszakát a hajóikon töltötték.

Az uralkodóház tagjainak megérkezése után 9 óra 15 perczkor a király, a főhercegek és főhercegnők a koronázási emlékműhöz hajtottak. Ő felsége hatfogatu díszkocsiban, amelyet a koronázás alkalmából készitettek, F e r e n c F e r d i n á n d főherceg kíséretében kocsizott az ünnepély színhelyére. A királyi díszkocsi előtt Pozsony város bandériuma haladt, P á l f f y Miklós herceg vezetése alatt, akinek egyik őse az a P á l f f y gróf volt, aki mint Magyarország nádora 1741-ben a pozsonyi országgyűlésen a magyar rendeket buzdította, hogy életüket és véréket a királynőért feláldozzák.

Az ünnep színhelyén a király közvetlen közelében az uralkodóház tagjai, a főpapság, a magyar miniszterek élükön báró B á n f f y

orcájú, friss, illatos, harmatos, érietlen erdei virágtól koszoruzott szülőttei mégis azok az elő és utóimák voltak, melyekben B a r t ó k igazán minden sziveket megindítólag remekelt. E két szép imat különben lapunk olvasóival is itt közöljük. . .

Első imádság.

Kinek csillagaid, mint örökös szemek felettünk vigyáznak, hozzád jövünk e nagy napon imádkozni, örök Szeretnek Istene! Téged ugyan mi nem láthatunk, mert gondolatunk elvész, míg Hozzád ér, de azért tudjuk, hogy Te vagy, Te létezel s a mit a tudomány e hit szárnyain ad: mint bűvös gyógyital Téged szomjazó lelkünknek ugy esik.

Igen, Te vagy, mert dajkadalt susog alvó gyermek felett az anya, Te vagy, mert szívünk, ha batrak vagyunk is, titokban megremeg, a bűn kegyelmet esdekel és lelkünk viradásra vár a sötét, nagy éj után.

Kihez, óh kihez mennénk hát, hisz Lelkédnek ereje, örök Fiadnak örök beszédében az égi harmat égi balsamával üditi fel szívünknek nehéz küzdelmeit. Vajh! mert a mi szívünk lázasan kérdez szüntelen, kérdezi a jövő világokat, hogy lesznek-e majd fellegek, vagy sötét bubánat ott; hogy az idő nem tépi e le öröminnk virágit, mikor a mi életünk ugyis csak egy hajszálon függ s ez a fájdalom, mely, mint égő láng az olvadó viaszt, szétbontja hitünket, elveszti reményünk, hogy vajjon nem kell-e ezt nekünk ta. ulni, hogy a mit e földön látunk, az egy nagy temető s itt szemfedő van az élők felett is?

Hozzád vágyakozunk mi kérdezők örök szeretetnek Istene! Hiszen, ha Benned bizunk, tudjuk azt, hogy a hant, melyen zokogunk, majd csak kizöldül tán, tán a gyász is elmúlik és ha a bánat újra meg újra szédülja

miniszterelnökkel, gróf G o l u c h o w s k i külügyminiszter, K á l l a y Béni közös pénzügyminiszter és báró K r i e g h a m m e r közös hadügyminiszter foglaltak helyet.

A leleplezési ünnep után délután 2 órakor ő felsége a küldöttségeket fogadta. — Először a hadsereg és a honvédség fejezte ki hódolatát ő felsége előtt F r i g y e s főherceg vezetése alatt, utána következett a római katolikus főpapság V a s z a r y K o l o s hercegprimással az élén, a titkos tanácsosok és kamarások, az ág. ev. egyház, a reformátusok, a zsidó hitközség küldöttségei, az akadémia, a budapesti és kolozsvári egyetemek, a budapesti politechnikum és a pozsonyi jogakadémia küldöttségei, a meghívott törvényhatóságok ezek között D e b r e c z e n küldöttsége is, a pozsonyi királyi tábla és törvényeszek, a posta és távirdaigazgatóság, az iskolák, az ügyvédi kamara, a kereskedelmi kamara küldöttsége, végül pedig Pozsony város vezetősége a polgármester vezetése alatt.

Este a városi színházban I z a b e l l a főhercegnő rendezésével díszelőadás volt, a melyen az arisztokráciának és a polgárságnak mintegy 300 tagja működött közre. Hat előképet mutattak be a k ö v e t k e z ő sorrendben:

1. Szent Erzsébet bucsuja Pozsonytól 1211-ben.

2. Habsburgi Rudolf és Kun László a csatamezőn 1278. (Franceschini ezredes vázlatai után.)

3. Albert Pozsony városának adománya a hidvámjogot. (Kriesch festőtől.)

4. Ferdinánd osztrák herceget a pozsonyi ferencziek templomában királylyá választják 1526. (Bihari vázlatá után.)

5. I. Lipót megszemléli Savoyai Jenő herceg vezetése alatt álló csapatokat Pozsonyban 1691. (Franceschini ezredestől.)

6. A pozsonyi országgyűlés 1741. A vitam et sanguinem jelenet. (Benzur vázlatá után.)

Az előadás után ő felsége kíséretével Budapestre utazott, ahova ma reggel 5 óra 40 perczkor érkezett meg.

örömeinket, csak Te leszesz az, ki meggyógyítasz, ki erőt adsz mindnyájunknak.

Légy, — óh légy a mi Istenünk örök Atyánk, el ne távozz tőlünk, hanem hajtsd magadhoz a mi szívünket, hogy járjunk mindenkor a te utaidban. És légy a mi Istenünk, mint voltál Atyáinknak is Istene és add nekünk Szentlelkedet, mely hozzád vezessen minden időben, még a legnagyobb szenvedésben is.

Adj, óh adj nekünk áldás' örök áldásnak Istene és a te kegyelmed cselekedje azt, hogy mi Te benned vígan örvendezhessünk mindenkoron és a mint a tiéd voltunk ennek előtte úgy legyünk a tiéd ennek u t á n a i s. — Amen.

Utó imádság.

Még egyszer Hozzád imádkozunk erős bizodalunknak örök Köszönet! Mielőtt elindulnánk a hosszú utra, Tégedet kérünk, hogy taníts meg minket, a Te gyerczekeidet, arra a titkos nagy beszédre, mely ilyenkor viszhangzik a természetben a tavasz lehelletére, taníts meg arra a tudományra, hogy ha még a vén fa is kizöldül és élet kél még a sirhant felett is, melyen fájó szívvel zokogtunk, mi is bizunk jövőnkben és jövőnknek erősségében. Taníts meg arra, atudományra hogy, mindent a jövőért tegyünk, hiszen az a röpke ipercz, mely csak az imént mult el, távolabb van tőlünk, mint a milliomedik holnapnak reggele!

És erős hite', törhetetlen bizodalmat, — forró szeretetet adj nekünk. Uram! a Te neved szeretet. Óh! addj nekünk ilyen-ilyen szeretetet. Uram! a Te szavad irgalom.

És azután mindenek megadatnak nektek, mondja Jézus szent leczkénk szavaiban. Pedig nekünk mennyi mindenre van szükségünk.

A sérelmeknek, csalódásoknak, tehetetlenségeknek halhatalan folyamata táplálja za

Az ünnepi előadást még ma és holnap megismétlik.

Fekete-sárga ünnep.

Pozsony ünnepét ült tegnap. Mária Terézia szobrát leplezték le ott volt a király is, harminczhat főherczeg is. A várost föllobogtatták. A király lejött Budapestre az ünnep után, a főherczegek visszautaztak Bécsbe. — Ennyit tudtunk már tegnapelőtt is. De tudjuk ma már azt is, hogy Pozsonyban fekete-sárga zászlók is lengedeztek a pénzügyigazgatóházban, a jezsuiták templomán és a városi székházban. Hát ezt nem értjük. Pozsony tudunkkal Magyarországon van, a magyar zászló pedig a piros-fehér-zöld. Mit keresett tehát Pozsonyban a kétszínű lobogó? Kit ünnepeltek ott? Mária Terézia a magyar királynő emléket. Ki ünnepel ott? A magyar király és nemzete. Mária Terézia magyar királynő színe a piros-fehér-zöld. Ferencz József magyar király színe a piros-fehér-zöld: mit akartak hát a fekete-sárga patyolattal? Talán Pozsony ostromának érzé magát? Akkor miért nem tolatja magát közvetlenül Bécs mellé? Ha nem érzi magát annak, akkor miért diszeleg az idegen lobogóval? Erre vagyunk kíváncsiak. Egyebet értünk. Például azt, hogy a magyar királyi pénzügyigazgatóság épületén is lengett a híres jelvény. Ez természetes. Attól a kormánytól, amely a magyar király magyar jellegét nem tudta kellőképen kidomborítani a szent-pétervári uralkodó találkozón attól nem várhatunk mást. Hisz az a kormány Pozsonyban itthon volt, itthon pedig ő az ur. Tehát, ami neki nem tetszik, az a nemzetnek nem tetszik. Azt értjük, hogy akkor, amikor a magyar király Budapestre jön, az ünnepről a harminczhat főherczeg program szerint Bécsbe utazott, mintha semmi nem tűzné őket Magyarországhoz, mintha... No de ne fésszünk ezt, hisz ezt értjük... nagyon jól értjük...

emberi kebelben a szenvedéseknek oceánját. Emberi erőnkkel hasztalan próbáljuk kimeríteni. A változások csak apályt és dagályt jelenenek a szomorú tengeren. Mit nyújt ez ellen a tudás? Azt a silány érzetet, hogy alkatrészei vagyunk a mindenségnek, azt a rideg kényszert, hogy a kökénybokor fanyar bogycsónak szolgálunk tápszerül és azt a szabadságot, hogy felvesshetjük nevünket a fejünkre. Értelmünk fenye mellett csak válság válságot ér lelkünkben; emellett irány és csel nélkül botorkálunk és ürességet látunk mindenben.

És ha az emberi értelemnek valami csodálatos forradalma megszerzne nekünk ez életre nézve minden enyhülést — ami pedig lehetetlen — akkor is fennmaradna még a legnagyobb kérdés: mi békíti ki a zelt a hálál nagy gondolatává.

Óh, jöjjetek, jöjjetek ti az Istenországába és itt mindenek megadatnak nektek. Ki az Isten országába belépett, annak számára a nemes király fentartja folyton a hitet, melyet mézba gyökerestől tepnek is ki, újra csirába szökken és hoz gyümölcsöket, néha száz annyit, néha ezerannyit. És az Isten országában erőt adó biztatással hangzanak a szavak: bizzál fiam, bizzál leányom megbocsátatnak a te bűneid. Jöjjetek, óh jöjjetek az Isten országába, óh itt a legnagyobb csodák szoktak meg történni. Sirnak a betegek lássátok, lesz majd közöttünk is, vajha bár ne lenne, a ki szenved, a kinek könnyei hullanak és a szive fáj, nagyon fáj?! Lesz majd kire rá nehezedik az élet és annak súlyá alatt összeroskad és hiába terjeszti ki kezét, mert nem hallgatja meg seoki és reményeinek galambjai is messze-messze elszállanak?! Lesz közöttünk kire vihart zudítanak a fájdalmak és a szenvedések. És a vihartól sem lesz megkímélve

TARKA-ÉLET

A szép királynő szobra.

Pozsonyban, hol Csokonai Vitéz Mihály Lillájához szerelmes verseit me írta, gyöngy-fehér márványból kifaragott szobrát leplezték le egy nagy királynőnek, ki nagy volt, szép volt s hatalmas volt s mint anya szerette a magyarokat.

A Duna hajjai hömpölyögnek, a tutajosok busongós szláv nótát dalolva usztatják lefelé, lejjebb, mind lejjebb a szalakat s a hetyke gözhajón vidám zene játszik... Mosolyog a ragyogó nap a habokban s zöld lombjaikkal összehajolnak a fák a partokon, a hegyek felől májusi illatos lég, kicsiny fecske szárnyaival veri a hullámot, bogár után csapva oda le s ama nagy ünnepén Pozsonynak, mint almáról a halavány, a hulló virág, akként szállnak szállingónak az emlékek.

Még a kurucz tarogató harcziás síkoltása hegyeken s völgyekben fel-felhangzik, mikor az ódon császári palotában ring, ring a bölcső a fehér arcú leánykává, kinek kék a szeme, kinek aranyos a haja, kinek édes álmában mosoly az ajakán, a kicsi, a selyem fejkötős Mária Terézia.

Azután idők múlva, mikor már a rodostóitenger partján elhangzik az utolsó bujdosó-ohajtásai, aranyos galaruhájában eltemetve a legnemesebb fejedelem is, akkor a szép király asszony feje körül borulnak egybe szörnű viharok, melynek villama a villogó kard s dörgése az ágyuk bóbolyó hangja, Frigyes gránátosai szilárdan törnek előre s a király asszonyból már szinte magából is üldözött bujdosó lett, mignem magyarhon rendei az ősi kardot ökleikben megrázzán, könyös szemekkel de érczes hangon kiáltják a pozsonyi koronateremben:

— Életünket s vérünket te éretted szép királynőnk! És a királynő sirva fakad s beismeri, hogy még sincs párja ennek a kurucz-nak lázongónak vallott magyarnak.

És Nádásdy, Hadik s a többi magyar vengerlisok lovas vitézei, a magyar lovagok b-száguldják Németország elenséges

földjét, győzelmi virág fakad nyomukban. Megvan mentve a királynő országa, megvan mentve a fenygetett korona.

Elkövetkeznek a békés munkálkodás évei... A királynő, a Lotharingi Ferencz felesége, nevelője lesz gyermekeinek, fáradhatatlan a munkában, udvarához édesgeti az ország főbb urait, de gondos figyelmét nem kerülik el a jobbágyok sérelmei sem... A nemesség legszebb fiaiból neveli a magyar gardistákat, a párducz kaczagányos, ezüst sarkantyus, festői, regényes szép magyar ruhás testőrsergeet... Rózsás puder felhő támad, mikor frizirozzák a délcég ifjak varkocsait, fehér lesz a haj, de ragyogó fekete a fiatal büszke szem.

Szép herczegnők, szép magyar ifjak! sok, számos a kalandos történet, bűvös-bajos a sarkantyú pengő zenéje... Mint hajtja a kékszernű német herczegnő s grófi asszonyka fejcséjkjét a gardista domború mellére, icsipiczi szépségtapaszt a rózsás állon, bűvös-bajos szép mese a szerelem.

— Édesem! Virágom, mondta a gardista, ki mint nemes társú Bessenyei, Bezerédj biztosan magyar verseket is irogatott a szerelemről, a lengedező zefírről s virágokról, melyek sohasem hervadnak s csattant a csók... Sok, sok czimerén büzke Bécsnek van ilyen rózsás folt.

Bűvös-bajos emlékek. Rózsás felhő támad a puderes hajból. Aranyba van befoglalva a esiszolt tükör... Mosolygós gyöngye női arczok, mint kamélia virágok gyöngén pirostítva...

A tutajosok busongós szláv nótát jénekelnek a Dunán, most szobra áll Pozsonyban a királynőnek aki a legszebb asszonyok közül való volt, Cararra márványából faragva. Paraszt nádas kunyhóban született a művész, ki ezt a szobrot ily zsaniálisan annyi bájjal, kedvséggel, természetességgel megalkotta. Egyszerű paraszt fia Fadrusz János, ki mintegy ama nevtelen jobbágyok — ősei — háláját is róttá le ezen zseniális alkotással, kinek érdekében a szép király asszony is gondos, figyelmes és jóékonny, könyörülő szívé volt...

— Életünket s vérünket szép királynőnk-

hová szándékoznak vezetni titeket, kifejtetem. Vándorlásunk célja az lesz, hogy keresni fogjuk mindig az Isten országát.

Azouban e vándorlás ideje alatt kérek, nagyon kérek tőletek egyet: s ez a szeretet.

Ezt hozom én is ti hozzátok, ezt adjátok meg ti is én nekem. És akkor azán győzni fogunk. Győzelmünk annál szebb lesz, mert ez is a miénk lesz, hisz az igazság győzelme.

Jertek, induljunk el tehát az utra, keressük az Isten országát. Nagy ez a feladat, de mai időben éppen ez a kötelesség áll előttünk s zétoszlássuk a sötétséget, ösztörjük az álokoskodásokat, hogy a lelkek megtalálják a szabadságot, s igazán keresni a Krisztusnak nagy titkait szent könyvünkben szívet-szünetlen kutatva. Am csak egyet kérek tőletek, óh jertek, induljunk el, én megyek veletek, keressük a Krisztust keressük midőn a gondolkozás utvesztőbe téved, a kétségbe vezet a vakhit és a hit fogyatkozik. Ó nála mindent megtalálunk, hiszen ott ő nála van egyedül az örök élet. Amen.

A beigtatás ünnepélye után a fiatal lelkész paptársával s a főpásztorral! Kicsi a Aron, püspökkel a paplakba ment, hová s testületek s egyházak képvélő mentek tisztelni, a görög és római katolikus egyházak, a lutheránus és zsidó hívek lelkészei a küldöttségekkel örömmel, szeretettel köszöntvén mindnyájan a fiatal lelkészt, kiben oly kiváló munkatársat nyertek s ki hivatva van velük együtt irtani a csalátsápolni a szeretet balzsamos, mézes virágait.

Délután fél két óraker bankett volt a Korona szálloda disztermében, melyen ugy a város, mint a vármegye minden előkelősége jelen volt, így Kállay András Szabolcs-vármegye szeretett volt főspanja is...

Az első köszöntőt Borbély Sándor főgondnok felséges királyunkra üritette

kért, Mária Teréziáért harsogott a szó s hire ment a magyarnak. — A magyarrá vitézségnek s hűségnek támadtak vitágra szóló örökemlékei, hogy minden világ tiszteli becsüli azt, miért nem akarja tehát Bécs is elismerni, megbecsülni? Hisz áll, fent áll, ezt hirdeti a szép királynő márványszobra is.

Paulus

Egyházkerületi közgyűlés.

— A közgyűlés tárgyai. —

(Saját tudósítónktól.)

Debreczen, május 17.

Ho'nap kezdődik a tiszántúli ev. ref. egyházkerület közgyűlése s folytatólagosan tart mindaddig míg a 207 pontból álló tárgysorozatot le nem tárgyalják. A közgyűlést melyre már számos egyházi és világi előkelőség megérkezett Debreczenbe, Kiss Áron püspök és Degenfeld József gróf főispán és főgondnok fogják vezetni.

A közgyűlést Kiss Áron ev. ref. püspök imával nyitja meg, a melyet az egyházkerület tagjai állva hallgatnak meg. Azután Tóth Samuel főjegyző olvassa fel az elnöki megnyitó beszédet, a mely általánosságban magában foglalja az egyházkerület elmúlt félelvi nagyobb eseményeit.

Az elnöki megnyitó megemlekezik Nagy Dániel nagyszalontai egyházmegyei esperes, Kállay István gyakorló iskolai tanító, Sz. Nagy Károly ének és zenetanár, Bodossy Pál püspöki titkár haláláról.

Erre a gyűlést alkotó tagok számba vétele következik s bejelentik a megnevezett tagokat. Eddig csupán Némethy Lajos és Szeremley Samuel egyházkerületi tanácsbírák jelezték, hogy elfoglaltságuk miatt távol maradnak a közgyűlésről.

A következő tárgy Tóth Samuel egyházkerületi főjegyző lemondása lesz, a

ki ép a mai napon ünnepelte a magyarnemzettel együtt feiseges ósanyjának, Mária Teréziának márványszobra leleplezését, mely szobor a magyar vitézségnek s hűségnek is jele.

Miközben az alispán az ősz püspökre Kiss Áronra mondott felköszöntőt, ki megjelenésével emelte az egyház ünnepélyét.

Bents László polgármester Bartók Jenőt a lelkészt, mint a város lakosságának feje s képviselője közönte, mely közönte után Bartókra még sok mások is mondtek felköszöntő, így Szikszay vármegyei főjegyzés is.

Sesztay Károly Görömbéi Peter esperest ellette, de különös nagy hatást keltett Meskó országgyűlési képviselő felköszöntője, ki az ünnepelt lelkész szintén jelenlevő atyját köszönte fel, s Bartók Jenő a főgondnokot s egyházát ellette.

A bankett 180 terítékes volt s mindvégig emelkedett volt benne a hangulat, bárha a vármegye új főispánja báró Fajlits Berthold ur, az erdélyi főkurátor veje, egy gomblyuk nélküli gombos mellény mikénti kiszabhatóságának fogós kérdésébe elmerülten, figyelmen kívül hagyta az — ünnepélyt . . .

Az ünnepi vendégsereg csak este oszlott szét, amikor a debreczeni vendégek haza is utaztak.

Az öreg kollegiumból fehér galamb szállott ki, ahit igaz hirdetőjeként, tüneményszerű szeretet s tisztelet környékezte e napon a nyíregyházi református egyház fiatal tudós s hatalmas dolgokra hivatott lelkészét, kívánjuk hogy boldogsága legyen mindig ily zavartalan s hogy az öreg kollegium fehér galambjaitól, tanuiván, keressen: s találjon mielőbb párt is mert hitemre mondom szép kisasszonyaim rideg s hideg mesterség ám ez az aglegénység, különösen mikor tanár így meg is van a lakalyos, barátságos parocchia.

ifj. Móricz Pál.

kinek helyének betöltésére nézve intézkednek.

A tárgyak közül kiemeljük a következő fontosabbakat: Küldöttségek megválasztása. Főiskolai gazdasági tanács jegyzőkönyvének átvizsgálására. Egyházkerületi pénztárnok és az Andaházy Szilágyi intézet gondnoka számadásának felülvizsgálására. Szavazatok számhavételére, felbontására. A közalapi végrehajtó bizottság jelentése Esperesi kar javaslata a szegény yelkészek részére megküldött összegéről. Lelkészi özvegy-árva gyámintézeti bizottság jelentése. Esperesi és egyházmegyei gondnokok helyettesítési ügyében a konvent határozata. Segélyezések. Országos nyugdíjintézet ügyében a tanároknak vonatkozólag a konvent felrattal intéz. Gróf Degenfeld József indítványa. Stóljóvédelem tárgyában az egyetem konvent határozata. Tanítóképzésben a német nyelv tanítása. Vallásügyek képviseletére. N. Szalontai egyházmegyei indítvány két lelkészi és két világi képviselő küldése tárgyában. — Vallásügyek tárgya Debreczeni egyházmegyében. (Dr. Wolafka Nándor tisztelettel.) Szerk.) Tanító korpótelek ügyében a debreczeni egyházmegye megkeresése. Debreczeni egyház megye a kápláni ügy rendezése tárgyában. Választások: a főiskola szellemi s anyagi ügyeit vizsgáló küldöttség tagjai közé Vályi János, Lukács Ödön, Szeremley István József elhált tagok helyébe. Népiskolai tanügyi bizottság tagjai közé Szarka Boldizsár és Kállay István tagok helyébe két tagnak megválasztása. Vasárnapügyi bizottságba elnök és két tagnak megválasztása. Lukács Ödön, Bekke Mihály, Kovács Ferencz helyett. Missió bizottságba Lukács Ödön, Szarka Boldizsár helyett két hely betöltendő. Felsőbb leánynevelő intézetek állandó bizottságába Lukács Ödön esperes helye betöltendő. Átalakítási ajánlatok ügyeit intézőbizottságba az ujonnan választott főgondnok hivatalosan belép. Püspök ur előterjesztése a püspöki titkárság betöltésére nézve tett intézkedésről. Fizetésének megállapítása és folyóvá tétele. Középkolai felügyelőnek az egyházkerületi közgyűlésen minő jog adatik, ennek megállapítása. H. böszörményi erdő eladás, óvoda átadás, telek eladás. H. Böszörmény városának tizezer frt alapítványa a középiskola felségelésére. H. nánási adás-vétel. — Varga Bálint eltávozott debreczeni tanár tanszéke betöltésére a pályázat eredménye s a tanárkar véleménye. A debreczeni egyháztanács átirata. Gyakorló iskolai tanító helyettesítése és jövőre nézve a tanszék betöltése A pályázat eredménye, főiskolai tanárokar véleménye, ennek alapján a gyakorló iskolai tanító választása ügyében. H. nánási gymn. államszegélyezés ügye Debr. főgymn. túltöbblet tárgyában a ministeri leirat. Igazgatótanács szervezése ügyében legújabb indítvány. Helyettesítési szabályzat az akad. taaszakokban, a gymn.-ban és tanítóképzésben. Főgymnasiumról jelentés. Főiskolai orvos jelentése, Tanítóképzésről jelentés Csiky Lajos tanár Keresztélyen szertartástán című ügyében jelentés. Akadémiai igazgató jelentése Özv. Kállay Istváné kérése férje temetési költségeihez való hozzájárulás megszavazása iránt Debreczen város átirata két jogitanszékretett alapítvány ügyében. Márk Endre egyházkerületi ügyész I. mondanása a főiskolai gazdasági tanács tagjáról. Helyének betöltése. Enek és zenetanár választása a tanítóképzésben, a főiskola szellemi és anyagi ügyeit átvizsgáló bizottság indokolt jelentése. Tanárokközösség ügyében a főiskolai anyagi ügyeinek átvizsgálásával megbízott egyházkerületi küldöttség javaslata, E tárgyra nézve a főiskolai gazdasági tanács véleménye. Középkolai felügyelő nyugdíj ügyében a tanárkar véleménye. Dr. Öreg János főisk. tanár kérése jog és államtudományi kézikönyvmunkájának kiadására 300 frt segélynek adásáért. Főiskolai könyvtári bizottság jelentése. Egyetem, illetve philosophiai facultás céljaira együtt a főiskola és szellemi ügyeinek átvizsgálásával megbízott egyházkerületi küldöttség és a főiskolai gazdasági tanács együttes jelentése. — Bölcsészeti

fakultás érdekében tett ajánlatok ügyét egy bizottság intézze el. Több fejelemi ügy van még a tárgysorozatban, melyeket az egyházkerület bíróságai loznak tárgyalni.

Táviratok.

A sajtószabadság.

Budapest, május 17. (A Debr. ered. táv) A sajtószabadság védelme ügyében tegnap délután népes értekezlet volt az országgyűlési függetlenségi és 48-as pártkör József utcai helyiségében. A párt legelőbb való tagjai a budapesti napi lapok szerkesztői, kiválóbb munkatársai pártkülönbőség nélkül s a Kossuth-kör és több más társadalmi egyesület képviselői vettek benne részt.

Jelen volt a gyűlésen a vidéki hírlapírók szövetségének elnöke is. Elhatározták, hogy a törvény korlátai között nagyszabású népgyűlést rendeznek a legközelebbi napokban Budapestben s ezzel egyidejűleg a vidék nagyobb városaiban is, a melyen tiltakoznak a sajtószabadság megtámadtatása és terbe vett korlátozása ellen. s a népgyűlés rendezésére előkészítő bizottságot küldöttek ki. Az értekezlet 4 órakor kezdődött.

Komjáthy Béla üdvözölte röviden meleg szavakkal a jelentevőket hangsúlyozta, hogy a gyűlés tárgya pártközi kérdés s hogy a pártkör helyiségeit erre az alkalomra tekintésük teljesen semleges területnek. Az újságírókhoz fordultak első sorban, mikor a párt a társadalom tiltakozó akciójának egy nagyobbsszerű népgyűlésnek eszméjére nézve megállapodott, mert hiszen a kezdeményező lépés érdeme a budapesti újságírók egyesületé. Üdvözlöi Kulinyi Zsigmondot a vidéki hírlapírók szövetségének elnökét aki az újságírók egyesületének tegnap küldött távirati meghívására jött fel az értekezletre jelenti, hogy Szávay Gyula, a szövetség elnöke kimentette magát az értekezletről végül fő kéri az ülést, válasszon elnököt és jegyzőt.

Az első tisztségre egyhangulag őt választották meg, a jegyzőkönyv vezetésére pedig Rakosi Viktort kérték föl. Vészi Jozsef azt a kérdést intézi az elnökhöz, hogy a függetlenségi és 48-as párt minő akcióra készül a parlamentben, mert egy bizonyos tekintetben iránytűje is lehet a megindítandó társadalmi mozgalomnak. Komjáthy elmondja, hogy a párt összes tagjait Budapestre hívta, hogy ne csak szavazattal, hanem felszólalással is tiltakozzék valamennyi a támadás ellen. A társadalmi akciót a sajtó nélkül nem csinálhatni meg úgy, hogy az az ügysz minden tekintetben méltó legyen azért volna kívánatos, hogy az egész ország sajtója párt állásra való tekintet nélkül teljes kitelhető erejével támogassa az egymást.

Csáthay Ferencz abban a nézetben van, hogy a kezdeményezés dicsőségéről, a melyet az elnök előbb is fölemlített, az újságíróknak le kell mondanik, mert a sajtó munkái nem igen örvendhetnek a nagy közönség rokonszenvének. A kezdeményezés érdeme legyen az országgyűlési függetlenségi és negyvennyolczas párté. A sajtó minden organuma támogatja ebben a pártot s úgy a siker is bizonyosabbra vehető.

Szathmáry Mór azt tartja, hogy a sajtószabadság közszabadság s nem fogadhatja el azt a nézetet, hogy ennek a közszabadságnak a védelmére egybehívandó népgyűlést egy politikai párt rendezze. Meg kell a tiltakozásra mozdulnia a társadalom minden rétegének a mely a közszabadság iránt csak némi érzéssel is bír. A mozgalom előkészítésére be kell vonni minden társadalmi faktort s a vidéket is.

Vészi József előadja, hogy értesülése szerint a kormány nem teszi pártkérdését a reform terv sérelmes részének elfogadását az egyik momentum, a mit itt figyelembe kell venni, a másik pedig az, hogy a törvényjavaslat ellenzői eddig folyton azt vallották, hogy az újítást a társadalom sürgeti, bár

addig nem a sajtóban sem másutt hanem a sajtószabadság korlátozására nem emelkedett. Azt kell tehát bizonyítani, hogy nem csak hogy eem követelik a megszorítást, hanem teljes erővel a szabadság megtartásáért bocsátkoznak küzdelembe a társadalom mozgató erői. Az újságírókat nem feltétlenül a törvénytől, azok a mikor közérdekről van szó, ki magyarság valahogy magokat, hanem feltétlenül azokat, a kik a közérdek szolgálatában fogják ugyan meg az irótollat, de kevésbé ügyesen forgatják. — Fölkéri K u l i n y i Zsigmondot a vidéki hírlapírók szövetségének elnökét emelje föl vezéri botját indíttasson a vidéken mozgalmat, rendezzenek az ország összes gócpontján tiltakozó népgyűléseket, mindenütt a törvény korlátainak szigorú szem előtt tartásával és az ügy méltóságához illő módon.

G y ö r y Elek ajánlja, hogy állapodjék meg az értekezlet a népgyűlés elvi alapjára nevezve.

L u k á c s Gyula javasolja, hogy a vidéki népgyűlések rendezése már most kezdődjék meg, mert tapasztalatból tudja, hogy a vidéki mily lassan mozdul.

K u l i n y i Zsigmond leghelyesebbnek tarja, ha a vidék több pontján, a budapestiekkel egy időben tartják meg a gyűlést, mert az akcióra már nagyon is rövid az idő.

A pozsonyi ünnep.

Budapest, május 17. (A Debr. ered. táv.) A király a pozsonyi ünnepre zuhogó esőben érkezett meg, megérkezésekor Dr ö x l e r polgármester szavaira adott választást így végezte: »Mindig, de főleg ma különös örömmel jövök e szívemhez oly közel álló régi koronázó városba.«

A leleplezésen az egész város jelen volt, a király kocsiját diszbandérium előzte meg. A szobornál Dr ö x l e r polgármester mondott beszédet, mire a király így válaszolt:

Mindenekelőtt szívem mélyéből köszönetet mondok P z s o n y i sz. kir. város közönségének és polgárságának azon hazafias áldozatkészségeért, a melylyel koronáztatásom negyedszázados évfordulója alkalmából dicső elődöm, Maria Terézia emlékét ezen történelmi nevezetességi helyen megörökítette.

Nemzeti ünnep napja ez, a melyen azon nagy királynő iránt róják le a hála és kegyelet újabb adóját, a ki a nemzetért élt, kiért a nemzet minden fia halni kész volt és akiben világszerte az uralkodói erények eszményképét tisztelik.

És most hulljon le a lepel, hogy a mult iránti kegyelettel és a jövőbe vetett erős hittel üdvözöljük ezen emlékszünet mint nemcsak a régi koronázó város hazafias polgársága a trón és iránti hűségragaszkodásának és szeretetének, hanem egyszersmint a király és nemzet közötti áldásos összhangnak és az utókor soha el nem évülő hálájának jelképét.

A beszéd után le akarták leplezni a szobrot, de az esőtől átmedvesedett leplet 4-en ötven alig bírták a szoborról lehuzni.

A szobortól a király a Ferencz rendiek templomába ment a Kun László tornyanak felszentelésére.

A felszentelés után a küldöttségek fogadása következett, a kiknek azonban a király semmi különösöt mondott, mindenki hódolatát kegyesen fogadta, a törvényhatóságoknak adott válaszában kiemelte a nemzetnek a királyhoz és alkotmányhoz való tántorithatlan hűségét.

A király az ünnep alkalmából számos kitüntetést adott. A diszéladás után külön vonaton Budapestre utazott, ahová ma reggel érkezett meg.

Ujdonságok.

Pártunk intézőbizottságának azon tagjait, kik a benyújtott számadások felülvizsgálására ki vannak küldve, tisztelettel felkérjük, hogy holnap f. hó 18-án, d. u. 6 órákor a függetlenségi körben okvetlenül megjelenni sziveskedjenek.

Az elnökség.

* **A holnapi egyházkerületi közgyűlés.** Megkezdődik holnap a valószínűleg 3—4 napig tartó egyházkerületi közgyűlés a főiskola dísztermében. A mai napon már számos tagja az egyházkerületnek megérkezett Debreczenbe s az utcaikon gyakran lehetett találkozni a tisztes ösz egyházi férfiak alakjaival. Az esperesi kar már teljes számban itt van. Az esti és holnap reggeli vonaton is még számosan érkeznek meg s mint halljuk, ma este érkezik Budapest felől T i s z a Kálmán is meg Debreczenbe. A közgyűlés tárgyait, melyek közül a fontosabbakat külön cikkben közöljük, ma délelőtt az esperesi kar K i s s Áron ev. ref. püspök elnöklése alatt tartott ülésben készítette elő. — A közgyűlésekről lapunk a »D e b r e c z e n« mindig kimerítő tudósítást fog közölni.

* **Debreczen pozsonyi küldöttségének hazatérése.** S i m o n f f y Imre kir. tan. polgármester és K i r á l y Gyula tanácsnok, kik tudvalevőleg Debreczent a Pozsonyban tegnap lefolyt országos ünnepélyen képviselték, ma reggel utaztak el Pozsonyból Budapestre. A mai és holnapi napot Pesten töltik és a holnap esti gyorsvonattal érkeznek vissza Debreczenbe.

* **Nemes Kálmán gyásza.** Mint lapunk zártakor értesültünk Nemes Kálmánt, városunk kitűnőségét súlyos csapás érte szeretett nejének szül B e é r Etelkának életének 58 éves korában s boldog hazaságának 40 ik évében 17 napi súlyos szenvedés után ma reggel 1/2 9 órákor történt gyászos elhunytával. A földig lesújtott bánatos férj iránt varrosszerte nagy a részvét. Uemetése a Bathhány utca 260 sz. háztól holnapután d. e. 3/4 10 ó. lesz. Az elhunytban dr. I r i n y i István anyósát gyászolja. Áldás és béke lengjen porai felett.

* **Püspöki ebéd.** K i s s Áron püspök az egyházkerületi közgyűlés alkalmából holnap délelőtt 1 órákor lakásán ebédet ad, a melyre idáig mintegy 50 meghívót küldöttek szét az egyházkerületi közgyűlés tagjainak.

* **Folynak az érettségi vizsgák.** Az ev. ref. főgimnázium VIII. osztályának szombaton volt az osztályvizsgája. A vizsgálóbizottság elnöke J o ó István egyházker. középiskolai felügyelő volt. A vizsgára előállott 52 tanuló. Javító vizsgára utasítottak egyet, püspöki engedéllyel javíthat 3, osztályismétlésre pedig kettőt utasítottak. Az írásbeli érettségi vizsgák ma vették kezdetüket és tartanak 5 napon keresztül. Ma a magyarból írásbeliztek, holnap a németből, szerdán görögökből, csütörtökön latinból, pénteken a mathe-sisből.

* **Az őszeirő küldöttségek működése.** Az 1898. évben választásra jogosultak őszeirő irására a központi választmány tudvalevőleg kerületenként és utcánként őszeirő küldöttségeket alakított. Ez őszeirő küldöttségek munkálataikat a mai napon kezdték meg a városháza nagy termében és tart ez három napon keresztül, ha a szükség úgy kívánja. Figyelmeztetjük polgártársainkat, hogy ügyeljenek a választói névjegyzék kiigazításánál, nehogy abból k i m a r a d j a n a k. — Azért e három napon keresztül polgártársaink jelentkezzenek az őszeirő küldöttségeknél, délelőtt vagy délután a városháza nagy termében, és ha nincs nevük benn a névjegyzékben, úgy igazolják azonnal választói jogosultságukat.

* **Ülések az egyházkerületi közgyűlés alkalmából.** A holnap megkezdődő egyházkerületi közgyűlés alkalmából a következő egyházi ülések fognak tartatni Debreczenben: F. hó 19-én d. u. 4 órákor az egyházkerületi bíróság megkezdé tanácskozását. 20-án d. u. 5 órákor a collegium dísztermében tartja a tiszántuli ev. ref. egyházkerületi egyházi értekezlet választmányi ülését. 20—21. d. u. 4 órákor az egyházkerületi tanügyi bizottság tartja ülését. 20-án d. e. tanítóképezdei gyakorló iskolai tanító megválasztása.

* **Eljegyzés.** Bernáth Jenő helybeli vállalkozó kedves Irén leányát eljegyezte K n o Jenő pusztá-csegei gazdálkodó.

* **Tanévzáró vizsga.** Tegnap délelőtt folyt le az all. főreáliskola helyiségében a helybeli iparos segedek számára rendezett szakrajs tafolyam vizsgálata. Jelen voltak: R ö s z l e r Róchard elnök, E ö t v ö s K. Lajos kir. tanfelügyelő, B é s z l e r Károly tanácsos, D ó c z y Gedeon, S e r l y Ede, T ó t h Kálmán, B a u e r gépgyáros M e n y e r i Gábor és V á n t s a György. A vizsgálaton 17 iparos segéd jelent meg, kik úgy az elméleti, mint a szakrajzkörébe tartozó tantárgyakból meglepő szép eredményt mutatott fel, ami N á d a s d y; P á l f y és H e g e d ü z István tanár urak érdeme. A vizsgálat végén F a z e k a s József a tanfolyam igazgatója buzdító szavak kíséretében kiosztotta a jutalmakat. 10 koronát kaptak: H o r v á t h József, S z a b ó Janos, T o l v a j József, M o l n á r János, K a t o n a Zoltán, K o v á c s Ferencz. 5—5 koronát pedig: M e z e i Gyula, T ó t h Péter és S z e n d r e i József. E tanfolyamot ajánljuk iparos ifjaink hathatósabb figyelmébe.

* **A debreczeni országos tanítói árvaház új igazgatója.** A vallás és közoktatásügyi miniszter — mint a hivatalos lap tegnapi száma közli — K o z m a Lászlót a debreczeni országos tanítói árvaház igazgatójává nevezte ki.

* **Eljegyzés.** Thaler Rezső kolozsvári kereskedő eljegyezte Neumann Sámuel helybeli kereskedő leányát Lenke kisaszonny.

* **Az orvosgyógyszerész egyesület ülése.** A debreczeni orvosgyógyszerész egyesület szombaton d. u. szépen látogatott ülést tartott dr. K e n é z y Gyula elnök vezetése alatt, mely ülésnek egyetlen tárgyát a rák gyógyítása (a legújabb gyógymódok alapján) fölött megindult vita folytatása képezte. — A vitában résztvettek dr. K e n é z y Gyula, dr. C s i k o s S á n d o r, dr. P o p p e r Alajos és dr. C z a k ó Zsigmond (ez utóbbi hosszabb értekezéssel). A vita oly hosszúra nyult, hogy e miatt F ü l e k y Pál értekezését a gyógyszerészet történetéről, a mely az ülés egyik pontja lett volna, a jövő havi ülésre halasztották el.

* **Kinevezés.** A kereskedelemügyi miniszter G a z d a Dezsőt a gépkezelők és kazánfűtők debreczeni vizsgálóbizottságának tagjává nevezte ki.

* **A Dóczy majális.** Az évek óta nagy népszerűségnek örvendő Dóczy majális az idei szezonból sem marad ki. A növendékek körében már hetek óta folyik a lazás munka és már is a legszebb eredményt érték el, a mennyiben a m a j á l i s t e h ő 22-én, azaz szombaton megtartják a nagyerdői »Dobos« pavilonban. A majálisra, hogy tud zsufolt ne legyen, e g y k o r o n a s belépti jegyet kell váltani. A növendékek azonban és hozzá tartozójuk két-két szabadjegyet fognak kapni ilyenformán mégis elejét veszik annak, hogy a terem ne legyen annyira tömve, mint az előző években volt. A növendékek már délután kimennek a Nagyerdőre és estig az időt társas játékokkal töltik el. A majális fömulatású vagyis a táncz este 8 órákor veszi kezdetét a M a g y a r i t s t v e r e k zenéje mellett.

* **Estkülvő.** A mult héten tartotta egybekelési ünnepélyét B a u e r Lajos a debreczeni színház volt szereposztója B o l d o g h Zsuzsikával, kik az anyakönyvvezető után az ev. ref. nagytemplomban vették fel az egyházi áldást. Sok szerencsét és boldogságot az immár debreczeni civissé lett Lajosnak és hájos nejének.

* **Áthelyezés.** A debreczeni kir. főügyészség vezetője D e z s ö f i Mihály nyiregyházi kir. törvényszéki fogházörmeztet saját kérelmére az aradi kir. törvényszékhez helyezte át.

* **Halálozás.** Vettük és részvéttel közöljük a következő gyászjelentést: A legmélyebb fájdalom érzetével tudatjuk a felejtethetlen s páratlan jó édes anyának, nagyanyának, testvérnek, anyósának és áldott jó emlékü rokonnak néhai polgár Ö z v. BALOGH MIHÁLYNÉ szül. Tarnóczi Zsuzsanna asszonynak folyó hó 16 án reggeli 7 órákor életének 58.

özvegyiségének 24-ik évében bosszas szenvedés után történt gyászos elhunytát. Kedves halottunk hült temei folyó hó 18-án d. u. 3 órakor fognak az ev. ref. egyház szertartása szerint a Bárány utca 2433. számú háztól az Ispóty templomban tartandó gyászima után a Várad utcai temetőbe örök nyugalomra tételni. Mely végtisztességtételre rokonainkat, barátainkat és jó ösmerőseinket szomorodott szívvel meghívjuk. Debreczen, 1897. május 16. Bánatos gyermekei: P. Szakácsi András és neje Kovács Zuzsanna Balogh Julianna férj. P. Juhasz József és gyermekei. Testvérei: P. Tarnóczy Sándor nejevel és gyermekeivel és számos rokonok nevében is. Áldás és béke poraira! A temetést Gebauer „Érczkoporsógyár“ tem. int. rendezzi.

* **Az orfeumból.** Szép érdeklődés mellett tartja napról-napra előadásait a Sas-utca régi V i m o s féle helyiségben S t e i n e r A. jól szervezett daltársulata. Minden este zsufolásig megtelik a terem közönséggel s valóban a daltársulat meg is érdemli a legmesszebb menő pártolást, mert jó hangú énekesnői, ügyes kupalet énekesei vannak. Azonkívül a táncosnő a kigyóember és a légtornászok érdemelnek külön felemlítést. — Legnagyobb erőssége azonban a társulatnak a két zenebohóc, akik a közönségnek legjobban is tetszenek. — Horzákjuk hasonló ügyességű zenebohócokat régen láttunk Debreczenben. A közönség érdeklődése bizonyára meg csak növekedni fog ezután a derék magyar és tiszteességes társulat iránt.

Mozgalom a sajtószabadság érdekében.

A függetlenségi 48-as országgyűlési párt által kiküldött bizottság K o m j á t h y Béla elnök vezetése alatt szombaton délután felkereste az Újságírók Egyesületét és az O t t h o n irói kört,

A küldöttség tagjai J u s t h Gyula, Tóth János, Hentaller Lajos és Pichler Győző voltak.

A hírlapírói körben M i k s z á t h Kálmán elnök távollétében S z a t h m á r y Mór titkár és V é s z i József fogadta a képviselők küldöttségét.

K o m j á t h y kifejtette, hogy a sajtószabadságra épp a hírlapíróknak van legnagyobb szüksége. Ők indították meg a mozgalmat, s most, amidőn a képviselőház elé kerül a dolog, a függetlenségi és 48-as párti szükségességnek látta kezébe venni a dolgot, s hírlapírókkal egyesülve, a sérelmes és szabad-ágtipró javaslatnak törvényerőre emelkedéséigyekszik megakadályozni.

Ez nem párt kérdés, mert mindenkit egyformán érint. Kéri a hírlapírókat, csatlakozzanak az ő akciójukhoz s igyekezzenek egyesült erővel egy impozáns népgyűlést tartani, melynek hatása lesz azokra az ingadozókra, akik ma még a kérdésben nem valótlak szin.

V é s z i József meleg szavakban köszönte meg a képviselők érdeklődését. Konstatálta, hogy a mozgalom tényleg a hírlapírói körből indult ki, melynek választmánya ez ügyben egy előkészítő bizottságot is küldött ki. Ez a bizottság részt vet a képviselők előkészítő bizottságának vasárnap délután 4 órakor tartott ülésén.

Innen a képviselők küldöttsége az Otthon körbe ment, ahol R á k o s s i Jenő a kör elnöke a legszívesebben fogadta őket. A küldöttség nevében K o m j á t h y Béla elmondta, hogy a Kossuthpárt ez akciója nem akar pártmozgalom lenni, hanem általános érdekű akció és első sorban a sajtó támogatására számítanak, mert a sajtó leghivatottabb védője a saját érdekeinek.

Rákossai Jenő a felszólításra válaszolva a következőket mondotta: Egy országos párti látogatása körünkben nagy tisztesség nekünk és miután az urak kijelentették, hogy ez nem párt kérdés, könnyen tanácskozhattunk róla. Mert pártkérdésben az Otthon, ahol minden párt új-ágitója jelen van, nem bátorozhat. A

sajtó szabadság ügye nekünk nemcsak a szabadság kérdése, hanem foglalkozásunknál fogva a kenyér kérdése is, a melyet veszedelemtől óvni, ha fenyegeti veszedelem, természetes kötelességünk. En a kérdést a választmány elé fogom terjeszteni, mely foglalkozni fog azzal.

K o m j á t h y ezután kért Rákossai Jenő elnököt, hogy mivel a dolog sürgős és ők a népgyűlést hamarosan össze akarják hívni és kívánják hogy a népgyűlés szervezésében az O t t h o n is részt vegyen, intézkedjen ez ügyben mielőbb. Azonkívül fölhitte a kör tagjait, hogy vasárnap délután a függetlenségi és 48-as Kossuth-körben (József körút 10 sz.) tartandó értekezleten minél nagyobb számban jelenjenek meg s kijelentette, hogy az ülés idejére a körnek pártpolitikai jellegét fölfüggesztik.

R á k o s s i J-nő sajnálatlaltal jegyezte meg, hogy vasárnapig már választmányi ülést nem hívhat össze, pedig e nélkül nem határozhatnak. De a hírlapok útján közölni fogja az Otthon tagjaival, hogy vasárnap déltől 4 órakor a függetlenségi és 48-as Kossuth párt helyiségében párt színezet nélkül tartott értekezletre meghívják őket. Végül még egyszer megköszönte a képviselők látogatását.

A képviselők ezután megtekintették az Otthonklub helyiségeit.

A kaszinó közgyűlése.

— Saját tudósítónktól —

Debreczen, május 16.

A debreczeni nagy kaszinó S z u n y o g h Sándor kir. tan. elnöklete alatt tegnap d. e. tartotta meg évi rendes közgyűlését saját helyiségében.

S z u n y o g h Sándor elnök a gyűlés megnyitása után felkérte Weszprémi Zoltán titkár évi jelentésének felolvasására. Az évi jelentésből kiemeljük a következő főbb pontokat:

A pénztári forgalmat illetőleg: Pénztár maradvány az 1895. évről 622 frt 42 kr. — Bevétele volt 1896-ban 8077 frt 30 kr. Együtt 8699 frt 72 kr. Kiadás volt 7832 frt 78 kr. K é s z p é n z m a r a d v á n y 866 frt 94 kr.

Pénztári vagyon: Késszép 866 frt 94 kr. Takarékpénztárban 411 frt 01 kr. Együtt 1280 frt 95 kr.

A külön kezelt házilappénztár forgalma volt: Maradvány 1895-ről 14692 frt 74 kr. Bevétele kamatokból 667 frt 95 kr. Bevétele szelvényekből 8 frt. Bevétele leírásdíjakból 105 frt. Együtt 1547 frt 69 kr, a mihez hozzáadjuk a házalap tulajdonát képező 2 darab sorsjezy 169 frt 79 kr. értékét, a házilap összes vagyona 15641 frt 48 kr az egylet összes vagyona pedig pénzben és papírban 1692 frt 43 kr.

Az egylet felügyelete alatt álló Kazinczy alapítvány állása, a mely alapítvány kamataiból a kaszinó által évenként kitűzött pályakérdésekre a főiskolai ifjúság által írott pályaművek nyerteséi jutalmaztatnak.

A Boka Karoly című alap, mely a felállított sűrű költségeiből maradt fenn s mely egy zenedei alapítványra tőkésítették a múlt 1896. év decz. 31-én már 94 frt 95 krra szaporodott.

A tagok forgalma az 1896 évben a következő volt: Rendes tagok 338 az év elején, év végén 310, ötlet több mint az előző év végén Vidéki tag 23; a tisztikarból 61; rendkívüli tag felvétel 8. A tagok összes száma a múlt év végén együtt volt 422.

Az egylet könyvtára 3370 kötetben 2400 drb. önálló magyar nyelven kiadott műből áll.

A felolvasott jelentést tudomásul vették s a felmentvényt D a l m y Kálmán pénztárnoknak s S z e p e s s y Antalnak az elkülönített házi alap kezelőjének megadták.

Ezt követőleg elfogadták az 1897-ik évi költségvetést. A költségeloirányzat szerint a bevétel 6825 frt, a kiadás 8410 frt.

Weszprémi Zoltán titkár K o m l o s s y Arthur levelét olvassa fel, melyben tudatja, hogy 20 évig viselt ügyészi állásáról föjegyzővé történt megválasztása miatt lemond. F e r e n c z y Lajos indítványára a volt ügyésznek 20 évi buzgó munkakodását jegyzőkönyvben örökítik meg.

A tisztújítást ejtették meg ezután A régi tisztviselőket egyhangulag és közfelkiáltással megválasztották. Elnök: — S z u n y o g h Sándor; titkár W e s z p r é m y Zoltán; pénztárnok D a l m y Kálmán; számvizsgáló K ö v y Lajos, K o m l o s s y Zoltán; helyébe egyhangulag dr. T ü d ö s János ügyvédet választották meg.

A választmányból kilépő tagok megválasztása a következő: A kilépő tagok névsorát: Szepessy Antal, Ricki Antal, Békésy László, Bay Gabor, Ármós Bálint, Géressy Kálmán, Komlóssy Dezső, Szőgyényi János, Ferenczy Lajos, Budaházy Endre, Pongrácz Jenő és Igyártó Sándor újból megválasztották Póttagok lettek Komlóssy Arthur, Dalmi László és Fischbein Ignác.

A választmány megalakulása után a közgyűlés az új tisztikar életésével ért véget.

Nemzetközi kiállítási szédelgők.

Debreczen, május 17.

Az E g y e t é r t é s szombati száma a következő közleményt hozza:

A nizzai hamis kiállítások. Több városi lap, egy vidéki lap nyomán ma azt a hírt hozta, hogy néhány debreczeni iparos a nizzai nemzetközi kiállítás alkalmából hamis kiállításokkal csaltak meg. A nizzai kiállítás igazgatóságát, valami annak itteni képviselője őt nyert felvilágosítások alapján közölhetjük, hogy a jelen esetben semmiféle visszaélésről szó nem lehet: az illetők tényleg részt vettek azon a kiállításon, tényleg kiállításban részesültek s az érmeiket a kiállítás igazgatósága tényleg elküldte Debreczenbe a tanácshoz. Hogy az érmeik nem tömör aranyból, hanem aranyozott rézből készültek: ez az érem erkölcsi értéken semmit sem változtat, már azért sem, mivel má: kiállításban is ugyan ilyen érmeiket szoktak kiadni. Különbösen úgy ez érdekelt kiállító, mint bárki az osztrák-magyar konzulatus útján meggyőződést szerezhetnek a dologról, valamint arról, hogy nincs egyetlen egy magyar iparos sem, a ki ott pénztár kapott volna kiutántást, a mint hogy iparosainknak ilyen eszközökre nincsen is szükségük. Az érdekelt kiállító, értesülésünk szerint, már is kérték a polgármestert, hogy járjon utána a dolognak s a nyert információ alapján adjon nekik teljes elégtételt az érméknek hivatalos és nyilvános átadása által.

Mi egy szóval sem állítottuk, hogy becsapott kiállító a tárgyakat azon küldte el, azt sem, hogy azok nem voltak kiállításra, hanem igenis azt — és erre a közleményben sem találunk czófolatot — hogy az egész kiállítás nem volt egyéb hamis alapra fektetett magán vállalatnál s teljesen egyenrangban állott a Neubauer debreczeni sodrony-ágybetét kereskedőnek nemzetközi baromfi kiállításával: azaz kibéreltek Nzzában és sok más helyütt egy-egy területet s ott mint magánvállalkozók akár csak tulajdonok lettek volna, kiraktak a beküldött tárgyakat, a saját zsebükre mutogatták, a jövedelem az érmeik és a bérlet költségeit s a tisztességes rebachot behozta s ezzel az ő ügyük rendben volt. A kiállítókké azonban nem, mert ők bizonyára nem is álmodták, hogy a »nemzetközi« jelszó mögött ilyen spekulációk rejlenek. S ebben volt a szédelgés.

Különbösen — mint halljuk — e debreczeni kiállító mozgalmat indítottak az iránt, hogy megkapják a kiállításokat, s ez sikerülni is fog nekik. — Legyenek velük boldogok, nem irigyeljük őket.

Hajdúvármegye közegészségügye az 1896-ik évben.

— Kivonat Losonczy Álmós, vármegyei tiszti főorvos jelentéséből. —

Mindazon intézkedések, melyeket az egészségügyi törvények ide vonatkozó magas rendeletek a heveny fertőző bántalmak terjedésének megakadályozására előírnak, e törvényhatóság területén pontosan elrendeltettek és lehetőleg foganatosítva lettek, hogy a lakás viszonyok folytán lehetetlenített elkülönítésbe csaknem kivétel nélkül hiányok vannak, annak ellekesezőjét állítani csak azok kísérelhetik meg, kik a társadalmi és a népelet viszonyai-val ismeretlenek előtt beszélnek.

E téren, hogy a tökéletes megközelíthessük oly óriási közegészségi előkészültséget oly tetemes anyagi áldozatot kellene feltételezni a társadalom és hozzájárulást, az állam pénztár részéről, miszerint a létező csekélységek alapzatáról e magaslatba vetett tekintetünk a jövő több évtizedénél lel biztató és nyugtató pontot.

Heveny fertőző kórokban az 1896-ik év folyamán a vármegye lakosságából 1000 lélekre viszonyítva 7.6 betegedett meg, elhalt 1000 lélekre arányítva 15. Ily környekben összesen 221 halván el, a halálozási arány környek szerint vett halálesetek 100-át tekintve 5.5% ot tett ki.

Hőlyagos himlő az 1896-ik évben nem fordult elő. Mind három rendezett tanácsu városban és hat községben szórványos bárányhimlő s itt—ott egy két himlős eset mutatkozott.

A himlős esetek az év első hónapjaiban mutatkoztak, hasonlóan beoltott gyermekeken folytak le.

Azon 9 község összes lakossága melyben említett két kóralak előfordult 87875, a megbetegülések összes száma 63, a megbetegültes százaléka 1000 lélek után 0.7

A trachoma mindhárom rendezett tanácsu városban és 6 községben volt hatóságilag felderítve, a többi községek menteseknek mondhatók.

Az 1896. évről örökségül maradt 30 trachomás és 12 trachoma gyanúhoz ezeu évben 20 újabb trachoma csatlakozott, az összesen kezlés alatt volt 50 trachoma és 12 trachoma gyanúsól 15 trachomás és 4 trachoma gyanús gyógyult, illetőleg 35 tökéletes és 8 trachoma gyanús maradt ápolás alatt.

A trachomasok száma a vármegye lakosságához mérten tehát oly csekély, hogy vármegyénk e tekintetben a legjobb viszonyoknak örvend.

A roncsoló toroklob az 1896 évben a heveny fertőző kórok között második helyet második helyet foglalta el—terjedésének nagyságát tekintve, s H-Szovát község kivételével minden város és községben mutatkozott. Az 1896-ik évben megbetegült e bántalomban összesen 334, kevesebb 215-el, mint 1895-ben 1000 lakos után számítva a megbetegülés aránya 1896-ban 2.5 volt. — A halálozási százalék 1896-ban 1.1%-al kisebb ugyan, mint 1895-ben, azonban mégis felette nagy, illetőleg 31.5 %.

A roncsoló toroklobban elhalt gyermekek száma 1896-ban 74-el kevesebb, mint megelőző évben.

Roncsoló toroklob legnagyobb számmal H-Nánáson 70, H-Bö-zörményben 60, B. Újvárosban 53, Tetétlen 28 esetben fordult elő, a többi helyeken aránylag csekély számú megbetegülések mutatkoztak.

A roncsoló toroklobban elhaltak nagy százaléka 31.7% méltó aggodalmat kelt; az 1895 évhez elert javulás számba nem vehetőleg csekély s a gyógyszeres kezelés korszakában érthetetlen volna, ha a serummal kezelték és a serum nélkül maradtak tablazatos kimutatásait figyelembe nem vennénk.

A község toroklob ellenes gyógyszer-

val való ellátásának módozata több változáson ment keresztül.

Elő alkalommal a Nagyméltóságú Bürgymisztériumtól a vármegye közönség részére küldött gyógyszeró a törvényhatóság által az első fokú egészségügyi hatóságokhoz lett kiküldve, illetve tapasztalatait alapon nyert s ehhez képest feltevezett megbetegülési arány és sükséglet szerint szétosztva

(Folyt. köv.)

CSARNOK

Egy detektív regénye.

— Ottolengui Rodrigótól. —

— A Debreczeni sajtó fordítása. —

(Folytatás.)

— Nevezetesen fogadtam valakivel. Vagy talán ön úgy hiszi, hogy ilyesmire helytelen fogadni? No, tehát én mégis különös és eredeti fogadást kötöttem Bobbal, az én Mitchel uracsikkammal, hogy január elseje előtt nem leszek jegyese senkinek, s ha nyerek — pedig erősen elhatároztam, hogy nyerni fogok — akkor Bob ezer dollárt köteles fizetni nekem. Elég fiatal vagyok még, addig tehát elvárhatok.

— És ha olyan kérője akadna, aki azonnali választ óhajtaná, — akkor is?

— Már az nekem teljesen mindegy volna. Ha engem igazán szeret, akkor elvárakozhat odaig, ha pedig nem, akkor elég ítélet ez felőle s én cöppet sem fogok busulni utána.

— De — nem! Nem faggatom tehát önt! Csak azt mondtam, hogy Dora, Dora kisasszony örülésig szeretem önt és —

— Kérem ne folytassa tovább. Ha ön valóban örülésig szeret engem, akkor biztosan elvár január elsejéig a válaszomra. Biz ez elég kurtán megvolt mondván s a Thauré reménysége is ekként sülyedett, de aztán ismét emelkedni kezdett kábító láza, midőn lágy, csengő hangján így folytatta tovább... Óh, hisz én nem akartam önt megszorítani! Ne tartson tehát annyira szivtelennek, de lássa a fogadást mindenáron megakarom nyerni. Nem épen a pénz ingerel engem, mint inkább az, hogy Bobnak beakarom bizonyítani, miszerint tudok uralkodni magamon. Ha ön valóban szeret engem, akkor nem panaszolja fel nekem ezt a kis diadalt.

— Nem, nem, édes leánykám! Legyen minden az ön akarata szerint, csupán némi reménységet nyújtson nekem.

— Kérem az természetes, hogy minden ember reménykedhetik, de hogy ön például meddig s mily mértékben, azt már nem mondhatom meg önnek, mert akkor nem nyerhetném meg becsületesen a fogadást. És most jó éjszakát! Ezzel eltávozott, de kellemes, lágy hangjai még sokáig ott csengtek a Thauré füleiben s vigasztalták.

Randolf a következő hetekben pokoli kinokat állott ki. Amidőn Dorával egyedül volt, mindig barátságos s szívélyes volt iránnyában, úgy hogy néha már a szíve majd meghasadt az örömtől, de azért más választ soha sem kaphatott tőle, mint a régít, hogy csak várjon türelmesen. És így várt is, ha nem is ép türelmesen.

Eközben Barnes New-Yorkban szinte nem pihent. Folyton az összefüggést keresgette a rejtélyben, mely valójában bo'ondságból-bolondságba vezetett. Egy azonban világos lett előtte, hogy Fischernek a vasuti tolvajlásban nem volt semmi része. A Barnes egyik kémje kiderítette ugyan, hogy az időjárt jelentékeny míg távol időzött New-Yorktól, de ép ez bizonyított az ellen, hogy részes volt a tolvajlásban, mert egész más távoli vidéken volt, ekkor a vadászatban. A rubint-tolvajlásban még lehetett valami része, bárha azonkívül, hogy jelen volt az alárczos ünnepen, nem forgott ép semmi gyanu ellene. De azért Barnes őt sem hagyta figyelmen kívül.

Es így tulajdonképen a detektív még mindig úgy volt, mint a mádi zsidó, semmivel

sem haladott előbbre. Végre mégis támadt egy jó gondolata, melylyel minél tovább foglalkozott, annál inkább vonzóbb lett előtte. De hogy ezt kivihesse, beakarta várni a Mitchel visszatérését, mert úgy hitte, hogy a dolognak csak árt, ha felkeresvén, a ná-zutjában megzavarná. Abba pedig november is beletelt, míg Mitchel-ék visszatértek, Barnes azonnal tiszteltget náluk.

— Valami jó hírek? A feleségem rubintjáról? kérdezte Mitchel melegen megrázzván a Barnes kezét.

— Nem, Mr. Mitchel! A legnagyobb sajnálatomra, még idáig semmi nyomra sem akadhattam. De egy más határozatom támadt, mely lehet azonban idegenszerű lesz ön előtt. Azért kerestem fel, hogy kikérjem támogatását a gyilkos kutatásához.

— Kérem, hogy lehet ez ön előtt kétséges? Hisz előre megígértém azt önnek vagy talán nem voltam mindig készen a nyílt, egyenes beszédre?

— Ezt mind helyben hagyom! De mig abban a hitben voltam, hogy esetleg önnek is lehet benne része, addig nem is vehettem igénybe a támogatását?

— Akkor tehát már többé nem gyanakodik reám?

— Nem! Végre meggyőződtem, hogy ön ebben ártatlan s bár még előbb beláttam volna ezt.

Folyt. köv.

Védjegy. Védjegy.

Mária-czelli

Gyomor-cseppek

nagyszertben hatnak gyomor bajknál, nélkülözhetően és ártalmatlanul lemeretes házi és népszerű.

A gyomorbetegség tünetei: étvágytalanság, gyomorgyengeség, bűzös lehelet, fullultság, savanyu, felbőffőség, hasmenés, gyomorégés, felesleges, nyálkákiválasztás, sárgaság, undor és hányás, gyomorgörs szűkülés.

Hathatós gyógyszernek bizonyult fejtájsánál, a menyinyiben ez a gyomortól származott, gyomortulterhelésnél étellekkel és italokkal, giliszták, májbajok és hámorhoidáknál.

Említett bajknál a **Máriaczelli gyomorcseppek** évek óta kitűnőnek bizonyultak, a mit száz meg száz bizonyítvány tanúsít. Egy kis üveg ára használati utasítással együtt 40 kr., nagy üveg ára 70 kr.

Magyarországi foraktár: **Tőrök József** gyógyszerháza **Budapest**, Király utca 12 sz.

A védjegyet és aláírást tüzetesen tessék megtekinteni! Csak oly cseppeket tessék elfogadni, melyeknek burkolatára zöld szalag van ragasztva a keszítő aláírásával (C. Brády) és ezen szavakkal: "Valódiságát bizonyítom".

A **Máriaczelli gyomorcseppek** valódián kaphatók.

Kapható Debreczenben: Götl Nándor, Tóth Béla, Mihalovits István, Dr. Rotschuek V. Emil, Tamássy és Balázs gyógyszerészeknél. **Diószegen** Vaday Ignác, **Ér-Mihályfalván** Mátray István, **Hadházon** Farkas Ödön, **Kabán** Horváth, Kálmán gyógyszerészeknél.

Zárt ajánlati**versenyárgyalási hirdetés.**

Debreczen sz. kir. város közkórházi bizottsága a kórház alább körülírt szükségleteit 1897 július 1-től számított 3 évi időtartamra vállalat útján kívánván biztosítani, azoknak biztosítására zárt ajánlati versenyárgyalást hirdet.

A szállítási részletes feltételek a kórházi gondnoknál naponként d. e. 9—12-ig és d. u. 3—5 óráig megtekinthetők.

Szállítandók fehérműek, fűszerárak és kőszén.

A szállítandó mennyiségért a kórház jót nem áll: de akár több az előirányzatnál, akár kevesebb: ugyanazon árban szállítandó.

Az ajánlat akár külön, akár az összes cikkekre megtehető, de a fehérműekre ajánlatot tevők kötelesek előlegesen a kórházi gondnoknál a hol további felvilágosításokat is nyerhetnek mentákat beszolgáltatni.

Miután előirányzati ár nincsen, ajánlat tevők bánatpénzüket készpénzben, avagy elfogadható más értékben oly módon tartoznak letenni, hogy az az ajánlati összeg legalább 5%-lójának megfelelően.

Ezen bánatpénz a vállalat elnyerése esetén visszatartatik, s biztosítékká egészítendő ki 10%-ra.

A bánatpénz 1897. június hó 15-ik napjának d. u. 5 órájáig a kórházi pénztárnál teendő le, az ajánlat pedig ugyanazon hó 16-ik napjának d. e. 11 órájáig Ábrahám László tiszti főügyész urnál (Hungária épület) adható be. Később beérkezett vagy bánatpénz letételről elősmervénnyel fel nem szerelt ajánlat figyelembe nem vétetik.

A zárt ajánlatok felbontása 1897 június hó 16-ik napján d. u. 4 órakor a városház kis tanácstermében eszközöltetik.

Debreczen, 1897. május hó 16.

Kórházi bizottság.

Árverési hirdetés.

A néhai Moricz András hagyatékához tartozó s jelenleg Moricz József tulajdonában levő — régi telekkönyv 446. lapján található — 2 azaz kettő boglyás nagycseri kaszálló az 1897. évi május hó 20-án reggel 9 órakor a város gazdai hivatalban megartandó árverésen a legtöbbet ígérőnek eladatni fog.

Debreczen, 1897. május 15.

Udvarhelyi Géza,

gondnok.

SZÁLLODA.

OLCSÓ SZOBAÁRAK.

ÉTTEREM.

SÖRCSARNOK.

Központi szálloda

Nagy-Károly.

Főtér, a kereskedelem központján,

Gróf Károlyi-palotával szemben.

MÁRKUS JÓZSEF

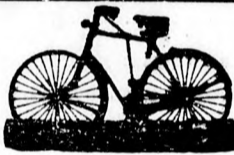
szállodás.

Ujjonnan berendezett kényelmes szobák.

Kitűnő konyha.

Excellens kiszolgálás.

Utazóknak kedvezményes árszámítás.

Keszler A. műszerész,

DEBRECZEN, a kereskedelmi akadémia épületében.

Eredeti amerikai varrógépek,

angol és német kerékpár legnagyobb raktára.

Mindenféle gép- és Bicikli részek legolcsóbban csakis nálam kaphatók, valamint mindennemű javításokat műszerész műhelyemben pontosan mérsékelt árak mellett készítek.

Varrógépek, kerékpárok, irrógépek, orvosi műszerek, fog-furógép, villanygépeket, múlábakat és mindenféle teshordó készülékeket mérték után készítek és javítok.

Nyilvános figyelmeztetés!

Az első egyedüli varrógép- és kerékpár műszerész javítóműhelye törvényes iparral egyedül Debreczenben.

Az általam leggondosabban összeállított, tekintélyes orvosok által ajánlott és jónak talált vegytiszta

SÓSBORSZESZ

mely már eddig is igen nagy elfordultságú orvosi, kapható minden fűszerüzletben, valamint gyógyszer-táramban.

Ára egy kis üvegnek 45 kr. nagy üvegnek 90 krajczár.

Vidéki megrendelések pontosan teljesíttetnek.

Használati utasítással ellátott könyvecske minden üveggel ingyen adatik.

TÓTH BÉLA

gyógyszertára és illatszer raktára
DEBRECZENBEN, (Tisza-palota)

